

U S T A W A

z dnia

o zmianie ustawy o samorządzie województwa

Art. 1. W ustawie z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2018 r. poz. 913) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 20 w ust. 3 zdanie trzecie otrzymuje brzmienie:

„W przypadku nieobecności przewodniczącego i niewyznaczenia wiceprzewodniczącego, zadania przewodniczącego wykonuje wiceprzewodniczący najstarszy wiekiem, a w przypadku nieobecności lub niewybrania wiceprzewodniczącego zadania przewodniczącego wykonuje radny wskazany przez Prezesa Rady Ministrów.”;

2) w art. 21:

a) po ust. 1a dodaje się ust. 1b w brzmieniu:

„1b. Przepis art. 20 ust. 3 zdanie trzecie stosuje się odpowiednio w przypadku gdy przewodniczący lub wiceprzewodniczący odmawia prowadzenia obrad, uchyła się od prowadzenia obrad lub uniemożliwia realizację porządku obrad.”;

b) dodaje się ust. 11 i 12 w brzmieniu:

„11. W uzasadnionych przypadkach sejmik województwa może postanowić o przerwaniu sesji. Rozstrzygając o przerwaniu sesji sejmik województwa określa czas trwania przerwy.

12. Zamknięcie sesji następuje po zrealizowaniu wszystkich punktów porządku obrad.”.

Art. 2. 1. Sejmik województwa w terminie 10 dni od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy dostosuje statut województwa do przepisów ustawy zmienianej w art. 1.

2. Jeżeli po upływie terminu określonego w ust. 1 statut województwa nie zostanie dostosowany do przepisów ustawy zmienianej w art. 1, wojewoda wydaje zarządzenie zastępcze, w którym wprowadza w statucie województwa zmiany niezbędne do zapewnienia jego zgodności z ustawą.

Art. 3. W okresie od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy do dnia dostosowania statutu województwa do przepisów ustawy zmienianej w art. 1, statut województwa zachowuje ważność za wyjątkiem przepisów sprzecznych z przepisami ustawy zmienianej w art. 1.

Art. 4. Ustawa wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia.

UZASADNIENIE

W obecnym stanie prawnym ustawa o samorządzie województwa nie odnosi się w żaden sposób do kwestii ogłaszania przez przewodniczących sejmików przerw w sesjach, w związku z czym kompetencje te są określane przez statuty poszczególnych województw, które umożliwiają przewodniczącym podejmowanie decyzji odnośnie ogłaszania przerw i ustalania czasu ich trwania. Tak szerokie uprawnienia przewodniczących mogą prowadzić do paraliżu pracy sejmiku, np. w sytuacjach, gdy przewodniczący nie chcąc poddać pod głosowanie wniosku o swoje odwołanie, powołanie wiceprzewodniczącego czy wybór zarządu województwa wielokrotnie ogłasza przerwy i tym samym uniemożliwia kontynuowanie obrad sesji oraz wybór władz samorządu województwa.

Takie działanie przewodniczących uniemożliwia efektywną pracę sejmików województw i wypacza istotę funkcjonowania organów stanowiących jednostek samorządu terytorialnego, a w skrajnej sytuacji mając na uwadze treść art. 33 ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa może nawet doprowadzić do rozwiązania sejmiku i przeprowadzenia przedterminowych wyborów.

W związku z powyższym kompetencje przewodniczących sejmików należy dookreślić w ten sposób, aby uniemożliwić działania, takie jak brak realizacji porządku obrad, uporczywe ogłaszanie przerw w celu niedopuszczenia do rozpatrzenia konkretnych punktów porządku obrad lub zamykanie sesji pomimo braku rozpatrzenia wszystkich punktów porządku obrad. Za zgodne z interesem społecznym należy uznać uniemożliwienie tego typu destrukcyjnych praktyk poprzez wprowadzenie wymogu uzyskania zgody sejmiku na ogłoszenie przerwy. Dzięki temu przerwanie obrad uzależnione będzie od zgody większości, a nie od jednoosobowej decyzji przewodniczącego. Dlatego proponuje się dodanie art. 21 ust. 11 w brzmieniu: *W uzasadnionych przypadkach sejmik województwa może postanowić o przerwaniu sesji. Rozstrzygając o przerwaniu sesji sejmik województwa określa czas trwania przerwy* oraz art. 21 ust. 12 w brzmieniu *Zamknięcie sesji następuje po zrealizowaniu wszystkich punktów porządku obrad.*

Ponadto art. 20 ust. 3 ustawy o samorządzie województwa stanowi, że *zadaniem przewodniczącego sejmiku województwa jest wyłącznie organizowanie pracy sejmiku oraz prowadzenie obrad sejmiku. Przewodniczący może wyznaczyć do wykonywania swoich zadań wiceprzewodniczącego. W przypadku nieobecności przewodniczącego i niewyznaczenia wiceprzewodniczącego, zadania przewodniczącego wykonuje wiceprzewodniczący najstarszy wiekiem.* Takie brzmienie tego przepisu uniemożliwia kontynuowanie obrad pod nieobecność

przewodniczącego, gdy sejmik województwa nie wybrał żadnego wiceprzewodniczącego lub żaden z wiceprzewodniczących nie jest obecny. Wydaje się, że w sytuacji, w której sejmik dysponuje stosownym *quorum*, zasadne jest umożliwienie radnym wykonywania swoich obowiązków. Dlatego proponuje się zmianę brzmienia art. 20 ust. 3 zdanie 3: *W przypadku nieobecności przewodniczącego i niewyznaczenia wiceprzewodniczącego, zadania przewodniczącego wykonuje wiceprzewodniczący najstarszy wiekiem, a w przypadku nieobecności lub niewybrania wiceprzewodniczącego zadania przewodniczącego wykonuje radny wskazany przez Prezesa Rady Ministrów.* Zgodnie z art. 78 ust. 1 Prezes Rady Ministrów należy do organów sprawujących nadzór nad działalnością samorządu województwa. Dlatego właściwe jest, aby to Prezes Rady Ministrów wskazywał radnego, który w tej szczególnej sytuacji będzie mógł wypełniać obowiązki przewodniczącego.

W okresie przejściowym statuty województw mogą nie być dostosowane do wprowadzonych zmian, dlatego w art. 2 ust. 1 ustawy przewiduje się wyznaczenie 10-dniowego terminu na dostosowanie statutów do nowelizacji ustawy o samorządzie województwa. Jeżeli po upływie terminu określonego w art. 2 ust. 1 statut województwa nie zostanie dostosowany do przepisów ustawy zmienianej, wojewoda wydaje zarządzenie zastępcze, w którym wprowadza w statucie województwa zmiany niezbędne do zapewnienia jego zgodności z ustawą. Jednocześnie art. 3 ustawy wprowadza zasadę, zgodnie z którą w okresie od wejścia w życie ustawy do czasu dostosowania do niej statutu województwa, statut województwa zachowuje swoją ważność za wyjątkiem przepisów sprzecznych z przepisami ustawy.

Projekt nowelizacji ustawy ma na celu uniemożliwienie w przyszłości paraliżowania pracy sejmiku przez przewodniczących poprzez wykorzystywanie luki w obowiązujących obecnie przepisach prawa oraz wprowadzenie dodatkowych obostrzeń, które wzmocnią realizację przez przewodniczących ich podstawowych obowiązków, jakimi zgodnie z art. 20 ust. 3 ustawy o samorządzie województwa są organizowanie pracy sejmiku oraz prowadzenie obrad sejmiku, w tym m.in. realizacja porządku obrad.

Projekt ustawy nie pociąga za sobą obciążenia budżetu państwa lub budżetów jednostek samorządu terytorialnego.

Projekt wywołuje pozytywne skutki społeczne, gospodarcze, finansowe i prawne.

Przedmiot projektowanej regulacji nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.